

HAAPSALU PAARISMÄNG 29.august 2009.

1. 1894.aastal Läänemaal Massu vallas sündinud riigitegelane jõudis olla II maailmasõja eelses Eesti Vabariigis kõikide Riigikogu koosseisude liige ja oli Tööerakonna juhtfiguuriks. Peale selle töötas 1923-1924 sõjaministrina ning 1930-ndate alguses kohtu- ja siseministrina. Olnud aktiivselt tegev Eesti spordielus: juhtinud spordiseltsi Kalev, oli üks Eesti Olümpiakomitee asutajaid. Hukati 1941.a. juuni lõpul okupantide poolt. Kes?

2. Haapsalu on proovinud peale meremuda tuntust koguda tervistava mineraalveega. 1901.aastal teatas kohalik proviisor G. C. Nörmann kubermanguvalitsuse arstiosakonnale, et ta rikastas kohalikku merevett süsihappegaasiga ja müüs seda huvilistele. Kurjad keeled rääkisid aga, et huvilised olid selle vee kohe välja sülitanud. Puhtaim vesi olevat olnud ühes linnalähedases väinas ja sealt vett ka võeti. Mineraalvesi sai selle väina järgi omale prantsusepärase nime. Mis nime vesi kandis ehk kust vett võeti?

3. Talu hooned rajati 18.sajandi teisel poolel Läänemaal Kullamaa kihelkonnas Suur-Jüri poolt. Maja seinad olid ehitatud hiigelpalkidest, ilma saeta. 1877.a. osteti talukoht päriseks. 1959.aastal alustati hoonete teisaldamist, veerand sajandi pärast põles taluhoone maha. Mis talu?

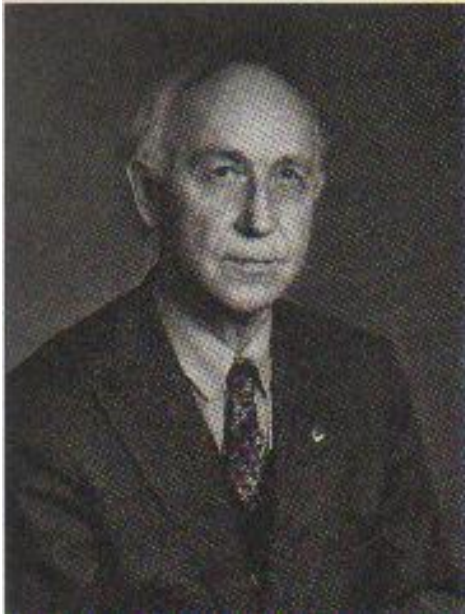
4. Kaks arhitektist venda on pärit Läänemaalt Karuselt vallakirjutaja perekonnast. Endel on projekteerinud Võru- ja Pärnumaale taluhooneid, II maailmasõja järel kauplusi, koolimaju ja elamuid. Ilmar juhtis 1940-1941 Paldiskis ja Keilas N.Liidu sõjaväebaaside ehitustöid, hiljem loonud kino *Kosmos*, *Endla* teatrimaja, EKP Haapsalu Rajoonikomitee maja. Mis on vendade perekonnanimi?

5. See Haapsalu ansambel loeb oma sünniaastaks 2000. Sellest peale on esinetud mitmetel festivalidel üle Eesti ning vähemalt kahel korral osaletud Valge Daami vabaõhuetendustes. Kollektiiv ei ole saavutanud laialdast populaarsust, sest tegeldakse valdavalt instrumentaalmuusikaga. Aastast 2003 on esinetud ka koos vokalistidega. 2006 ilmus heliplaat *Good New World*. Grupi liikmetest on tuntuim vahest mulluses superstaarisaates II kohale jäänud Arno Suislep. Mis ansambel?

6.Järve, mille juurde eurooplased jõudsid esmakordselt 1771, sügavus on 614 meetrit, pindala 29930 ruutkilomeetrit. Suurim väljavool toimub Mackenzie jõe kaudu. Järve ääres paikneb Yellowknife asula, mis ühtlasi on Loodeterritooriumi keskuseks. Mis järv?

7.Pildil olevat meest peetakse Eesti Kongressi idee autoriks. Kes?

8.See iga-aastane rattasõit toimub nädal enne Pariis-Roubaix velotuuri. Tuuri vahest tuntuim osa on tõus mööda kitsast munakiviteed, mida hüütakse Geraardsbergi müüriks. Tänavu võitis võidusõidu Quick Step'i värvides sõitev Stijn Devolder. Nimetage velotuur.

9.Valmimiskoht ja -aeg: Istanbul 1991, pikkus 97 m. Nimed: Ohhotskoje, Zim Venezuela, Alrai, Torm Senegal, Jogaila. Sellest loetelust on viimane nimi puudu, milline?

10.Euroopa kunstikogujad on hädas Venemaalt tulevate võltsingutega. Neli aastat tagasi müüdi Christies'e oksjonil Londonis nähtav maal "Odalisk" rohkem kui 30 miljoni Eesti krooni eest. Hiljuti selgus, et tegu on võltsinguga. Kes on originaali autor?

11. Küsitava autotootja tegevuse algus ulatub 1930.-aastatesse. Nime sai ta ühe Jaapani jõe järgi. Praeguseks on firma muutunud üheks maailma suurimaks veoautotootjaks. Lisaks veomasinatele mahuvad tootenimistusse bussid, maasturid ning sõiduautod. Firma keskus on Tokyos ning aja jooksul on väljastatud tootemarke Bellet, Florian, Aska, Journey jne. Nimetage tootja.

12. Eestiski on registreeritud sellenimeline MTÜ, üks juhatusse kuulujaid on Alari Keedus. Saksamaal, Poolas, Austrias, Soomes, Rootsis, Prantsusmaal ollakse juba partei. Seni ollakse kõige edukamad (ka valimistel) meie läänenaabrite juures, kus ollakse suuruselt kolmas erakond. Nimetage partei, mis võib meilgi tekkida.

13. See on üldnimetus filmide kohta, mis olid populaarsed Saksamaal, Austrias ja Šveitsis 1950. aastatel. Filmid keskendusid maaelule, armastusele ja sõprusele ning olid üsna lihtsa ülesehitusega. Üsna tavaline oli „hea“ ja „halva“ noormehe võitlus tüdruku südame pärast, kusjuures „hea“ alati võitis. Tihti toimusid filmivõtted Alpides ja mujal looduskaunites paikades. Sääraste filmide menu on seletatud püüdega unustada sõjajärgne raske elu ja hall ülesehitustööine argipäev. Ernst Marischkat võib pidada küsitava filmivoolu etalonfilmi loojaks. Filmide üldnimetus?

14. Küsitava ajalehe ajakirjanikuks on olnud Dino Buzzati, lehega on olnud seotud Italo Calvino, Pier Paolo Pasolini ja teised nimekad kultuuritegelased. Meediaväljaanne alustas ilmumist 1876. aastal Milaanos ja on tänaseks tõusnud üheks juhtivaks Itaalia turul. Tema käekäiku ei ole mõjutanud ka endiste juhtivate töötajate seotus skandaalse vabamüürlaste loožiga P2. Nimetage ajaleht.

15. See päev ilmus rahvakalendrisse ristiusu mõjutusel. Päeva nimi tuleneb pühaku, keda peetakse näiteks tantsijate ja langetõbiste kaitsjaks, nimest. Pühak hukkus Diocletianuse ajal kristlaste hävitamise laines. Praha Hradčany asub pühakunimeline katedraal. Eestis päev erilist tähistamist ei leia, samuti on vähe päevaga seotud uskumusi – näiteks on arvatud, et selleks päevaks peaks kapsas maas olema. Vana kalendri ajal, seoses kalendritriiviga üritati sel päeval tähistada suvist pööripäeva. Laiemat tähistamist leiab Euroopas, kus pühakut rohkem austatakse. Ühe Euroopa rahva jaoks on see päev lausa olemuslikult tähtis, mida tõestab taustaks kõlav muusikaline tapeet. Mis päev?

16.Ka väljaspool Balkani poolsaart võib leida Balkani, sest ühes riigis on sellenimeline halduspiirkond, mille keskus on Balkanabat. Mis riik? Vihjeks niipalju, et Balkani piirkonna üks suurimaid linnu viitab otseselt eelmisele riigipeale ning samas linnas on surnud meie naaberriigi president.

17.Sellest taimest pidada tuuletul ja päikselisel päeval erituma sedavõrd palju isesüttivat eeterlikku õli, et õhk põõsa ümber põleb. Pole kindel kas see jutt tõele vastab, kuid tundlikumal inimesel võib selle taime puudutamine esile kutsuda nahaärrituse. Tegemist on 0,9 m kõrguse püstiste, tugevalt karvaste varte, teravaotsaliste tumeroheliste lehtede ja valgete kuni lillakaspunaste, 20 cm pikkuste õisikutega mitmeaastase taimega, mis kasvab avatud päikselises või poolvarjulises kohas. Nimetage see taim, mille teaduslik nimi on *Dictamnus albus*.

18.Käesoleva aasta MM finaalmängus oli võitjate edukaim Marcus Bergwall, lisaks temale paistsid tabamustega silma Anders Östling, Per Hellmyrs, Patrick Nilsson ja Joakim Hedquist. Eesti koondisse kuulusid näiteks Filipp Svarõgin, Sergei Popov, Simon Lilla jpt. Eesti liitus rahvusvahelise alaliiduga ühes Mongoolia ja Indiaga 2002.aastal, kuigi juba ammu mängiti Eestis seda ala, suits suunurgas. Mis spordiala?

19.Madriidis moodustavad tuntud kunstimuuseumid nn Kuldse kunstikolmnurga. Kaks kolmnurga tippudest on Prado Rahvuslik Kunstimuuseum ja Kuninganna Sofia Rahvusliku Kunsti Keskus. Mis muuseum on kolmas? Selles muuseumis võib leida taieeid alates renessanssist kuni kubistideni välja. Muuseum avati 1992 ja on tekkinud 1920.aastail alguse saanud erakogu baasil, mille Hispaania valitsus ära ostis.

20.Firma sünniaastaks peetakse 1952.aastat kui Nathan Schwartz ostis osaluse Bostonis asuvas The Abington Shoe Company's. Koos poegadega omandati peagi terve firma. 1973.aastal juurutati tootmisse uus veekindlate saabaste bränd, mida saatis nii suur müüginime, et kogu kompanii sai endale selle brändi järgi nime. Tänapäeval ei toodeta ainult jalanõusid, vaid sama kaubamärgi all on müügil ka muud vaba aja ja matkariietust. Nimetage kompanii, mille logo võib mõtteid viia nii Swedbanki kui Rakvere Lihakombinaadi manu.

HIINA

21. See Yunnani provintsis paiknev kuristik pretendeerib maailma sügavaima tiitlile. Kitsaimas kohas on kuristiku laius 25 meetrit ning suurim sügavus on 2 kilomeetri ringis. Kaljuseinte vahel voolab Jangtse jõgi. Mis nime all seda kuristikku tuntakse? Tahes- tahtmata rändab mõte Eesti sihtasutusele.

22. Eestlastele peaks see linn olema tuntud eelkõige 1905. aastal toimunud lahingu järgi, mis sisuliselt otsustas Vene-Jaapani sõja lõpptulemuse. Praegu on tegemist Kirde-Hiina suurima linnaga, kus linnastus elab 7,2 miljonit elanikku. 1970. aastail kujunes Hiina üheks tööstuskeskuseks, hiljem on tähtsus vähenenud. Mis linn?

23. Peale zhonghu, gaohu, banhu, jinghu, sihu kuulub huqini perekonda erhu, mis on perekonna vahest tuntuim liige. Mis perekonnaga tegu?

24. Näete Hiina varasema ajaloo olulist allikat. Mis nime all seda ja teisi temasuguseid

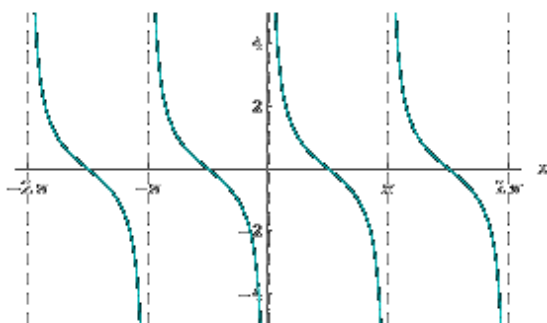

tuntakse?

25. Näete firma logo, mille veokid on jõudnud ka Eesti turule. Nimetage firma.

26. Mis funktsiooni graafikut näete?

27. Pildil olevat meest (eluaastad 1869-1946) on nimetatud Hispaania Leniniks. Ta oli sealsete vasakpoolsete sotsialistide liider ja ametiühinguliikumise eestvedaja. Läks koos oma pooldajatega koostööle Primo di Rivera režiimiga. Kodusõja aegu täitis peaministri ülesandeid, kuid oli sunnitud ameti maha panema. Emigreerus Prantsusmaale, kus Saksa okupatsiooni aegu koonduslaagrisse sattus. Suri Pariisis, 1978 maeti kodumaale ümber. Kes?

28. New Yorgis tegutseb Broadway muusikaliteatrite kõrval terve rida väiksemaid eksperimentaaltruppe (nn off-off Broadway teatrid). Üks tuntumaid neist rajati 1961. aastal Ellen Stewart'i poolt ning tolle teatriga on aegade jooksul seotud olnud Harvey Keitel, Al Pacino, Robert De Niro jpt. tuntud näitlejad. Eestiga seob teatrit see, et 1971 toodi seal lavale P.-E. Rummo *Tuhkatriinumäng*. Mis teater?

29. Küsitav ansambel, mis loob unikaalset muusikat segades elemente progerockist ja rahvamuusikast, sai alguse 1983. aastal. 1990. a. ilmus esimene LP, mis kandis bändi nime, seejärel vajus tegevus aastateks soiku. Kes liikmetest realiseeris end muudes muusikalistes projektides, kes sadamaäris. Käesoleval aastal alustati taas tegevust, ilmus plaat *Tormidesööjad* ning grupi ajaloole pühendatud *Valge raamat*. Mis ansambel? Võinuks olla ka Läänemaa küsimus, sest 1989 võideti Haapsalus muusikafestival.

30. Kuulete 1805. aastal Madridis surnud Itaalia helilooja ja tšellisti vist kõige populaarsemat loomingulist saavutust. Kes on helilooja?

31. *Telescopus fallax* on nastiklaste sekka kuuluv mürgine madu, kes eelistab pesitseda mahajäätud ehitistes, varemetes ja hoonete katusel. Jahti väikeste näriliste peale peab ta reeglina öösiti. Enne rünnakut keerab saba kerra, tõuseb sellele püsti ning salvab. Mürki inimesele eriti ohtlikuks ei peeta, siiski manitsetakse ettevaatusele selle maoga kohtudes. Vaadake silmi ja te teate, kes see elukas on.

32. Mullu sai küsitud 30-aastase sõja algust. Tänavu jätkame sama teemaga. Friedrich V oli protestandist Pfalzi kuurvürst, kes tõusis 1619.aasta novembris Böömimaa kuningaks. Paraku sai ta valitseja olla lühikest aega, sest pidi järgmisel aastal edukate katoliiklaste eest põgenema. Tema lühikeseks jäänud ametiaeg andis talle hüüdnime. Kirjutage see hüüdnimi vastuseks.

33. See Rootsi kunstiajaloolane ja muuseumitegelane (1885-1984) on jäädvustanud end Eesti kultuurilukku. 1922-1924 oli Tartu Ülikooli kunstiajaloo professor, rajas kunstiajalookabineti. Tema õpilaste hulka kuulusid Voldemar Vaga ja Leo Soonpää. Uuris eesti keskaegset kirikuarhitektuuri, avaldas Karja kirikut käsitava monograafia. Juhatas Karja ja Ridala kiriku restaureerimist. Hiljem oli Rootsis muuseumidirektor ja Värmlandi muinsuskaitseülem. Kes?

34. Teile näidatakse üht aedades kasvavat taime. Mis nime ta kannab?

35. Pildil on tuntud 17. sajandi saksa kalvinistlik teoloog ja helilooja, mitme religioosse ülistuslaulu autor. Kuid mitte sellega pole ta kuulus. Mitmeid aastaid töötas ta Düsseldorfis ja armastas jalutada Düsseli jõe orus, kus korraldas jumalateenistusi. Orgu hakatigi tema nime järgi nimetama ning tema üleilmne kuulsus saigi sellest alguse, sest 1856. aastal leiti

sealt midagi. Kes? Või millega on seotud tema kuulsus?

36.Saarestikku avastamise kohta on erinevaid andmeid. Saarestikku olevat esimesena kirjeldanud Amerigo Vespucci, kuid nime sai arhipelaag ühe portugali meresõitja järgi. Sajandite jooksul on saared kuulunud Inglismaale, Prantsusmaale, Hollandile, Portugalile kuni 19.sajandil sattusid praegusele omanikriigile. II maailmasõja ajal kasutati arhipelaagi vangide kinnipidamiskohana. Praegu peaks saartel elama kokku umbes 3000 inimest. Enne käeolevat aastat polnud saarte olemasolust paljudel inimestel aimugi. Mis saarestik?

37.Pildil olev daam, kes on õppinud ülikoolis bioloogiat, ei ole oma tavapärasest tööriietuses. Tema kodanikunimi on Linda Ann Hopkins Shapiro. Põhitöö on tal seotud olnud firmadega Wicked Pictures, Odyssey, Vivid, Adam&Eve jne. Mullu levisid jutud, et ta hakkab kaasa mängima Quentin Tarantino filmiprojektis (60 ndatel linastunud *Faster Pussycat. Kill!Kill!* Uusversioonis). Kes?

38.Rahvusvaheline alaliit moodustati 1931 Poolas. Käesoleva aasta märtsis leidsid Poolas Rzeszowis aset sisemaailmameistrivõistlused. Välja jagati 16 medalikomplekti. Edukaim riik oli USA 7 kuldmedaliga, kulda jagus veel Itaaliasse, Poolasse, Venemaale, Sakasamaale, Ukrainasse, Belgiasse ja Bulgaariasse. Medaleid võitsid 14 riigi sportlased 37 osavõtnud riigist. Ka eestlased olid kohal. Mis olümpiaala? Eestlanegi on olümpial käinud.

39.Küsitav õllesort pärineb ajast kui Inglismaa õllemeistrid valmistasid õlut Indias teenivatele koloniaalvägedele. Õlu pidi pika merereisi välja kannatama ning seetõttu tehti ta tavalisest kangem ning rikkemise vältimiseks lisati ohtralt humalaid. Mis õllesort? Lühendist piisab

40.Ta on lavalaudadel kehastanud nii kurva kuju rüütlit kui Arnold Rüütlit. Praegu loeb ta aga luuletusi. Kes?

41. Küsitava saksa matemaatiku (eluaastad 1815-1897) põhitööd kuuluvad matemaatilise analüüsi valdkonda. Teda peetakse kaasaegse matemaatilise analüüsi isaks. Ta on esitanud piirväärtuse mõiste seletuse tuginedes reaalarvude teooriale. Kes?

42. Kuidas nimetatakse metsikut tihnikut Vahemeremaal, mis on tekkinud igihalja tamme- ja loorberimetsa asemele raie ja karjatamise tagajärjel. Sellise võsa moodustavad igihaljad ja astlalised pöösad ning madalad kõvalehised puud.

43. Mis riistapuud pildil näete?

44. Meie vanemas kulinaarikirjanduses on küsitavat rooga nimetatud kas pannkoogiks või munakoogiks. Valmistamisel kasutatakse maisi- või nisujahu. Mehhikos tehakse nad umbes leivataldriku suurusteks õhukesteks kookideks ja kasutatakse siis liha- ja kalatoitude juures või supiga ülevalatult. Hispaanias ja Lõuna-Ameerikas on rohkem tegu omletilaadse toiduga, mille valmistamisel kasutatakse kartulit, mune, sibulat ja pakutakse hommikusöögiks või suupistena jookide kõrvale. Nimetage see roog?

45. 2012a. Londoni OM-i purjeregatil ei osale enam Tornado katamaraanid. Elliott 6m asendab aga Londonis paadiklassi, mille logo allpool näete. Mis jahti me Londonis ei näe?

46.Küsimus arvutifriikidele. See sisuhaldussüsteem, mille logo allpool näete, on nime saanud araabia keelest ja peaks tähendama „üheskoos“. Tavaline eestlane saab sellest nimest muidugi omamoodi aru.

47.Pildil oleva sportlase treeneriks on olnud Udo Lange, praegu juhendab teda Monica Theodorescu. Tema abikaasa eesnimi on Abdulkarim. Kes?

48.1965.aastal puhkenud India-Pakistani sõja üheks ajendiks oli mittemuslimite seisukohast tähtsusetu sündmus. Kashmiris paiknevast Hazrat Bali templist oli läinud kaduma muslimite püha reliikvia, mis oli toodud sinna üle 300 aasta tagasi prohveti matusepaigast Mediinast. Reliikvia leiti peagi üles, kuid ajend usurahutusteks oli olemas. Mis asi templist kaduma läks ehk mis asi see reliikvia oli?

49.Selle hellenistliku riigi olemasolu kohta on väga napilt andmeid Eesti teatmeteostes, välismaised on märksa jutukamad. Küsitav riik eksisteeris aastail 163 e.Kr – 72 p.Kr. Hiljem sattus ta Rooma impeeriumi koosseisu. Riigi pealinnaks oli Samosata ning väidetavalt moodustasid elanikkonna enamuse armeenlased. Tänapäevaks meenutab kunagi õitsvat riiki kuningas Antiochuse rajatud pühamu Nemrut Dagi mäel. Mis riik?

50.Fredrik Colting on avaldanud raamatud *Matšomehe naljaraamat*, *Matšomehe napsiraamat*, *Erootika A-Z*, *1000 parimat heviaalbumit* jne. See 32-aastane rootslane on peitunud ka varjunime John David California taha ja kirjutanud järje 1951.a. ilmavalgust näinud maailmakuulsale romaanile. Teda ootab vist ees kohtutee, sest kuulsa teose autor peab Coltingi kirjutatut plagiaadiks. Mis romaanile ta järje kirjutas?

51.Seda mõõtühikut kasutatakse kalatööstuste edukuse mõõtmiseks. Ühe ühiku väärtus võrdub karbiga, mille netokaal on 350 grammi. Nimetage see ühik.

52.Küsitav kartulisort on Eestis kasutusel 1977.aastast, tema aretajad on Alice Anderfeld ja Harri Hindoalla . On tuntud laua- ja tööstuskartul. Tunnused: keskmise kõrgus, vähevarreline, õied valged, õitseb rikkalikult, mugulad ümarad , suured, kollase koore ja sisuga. Tema eelisteks peetakse häid kulinaarseid omadusi, stabiilset mugulasaaki, lehemädaniku- ja vähikindlust. Puuduseks peetakse kiduussikindluse puudumist. Nimetage see sort. Folgiaktivsti pilti ei lisata.

53.See põllumajandusmasinate tootja sai alguse väikesest mehaanikatöökodast, kus 1920.aastate keskel valmisid esimesed traktorid. Mõni aasta hiljem paigaldati traktoritele diiselmootorid ning neid hakati hellitavalt kutsuma „Dieselrossideks“. 1937 muudeti töökoda traktoreid valmistavaks firmaks, mis sai asutajate perekonnanime. 1997.aastal omandas ettevõtte USA suurfirma AGCO Corporation. Kaubamärk jäi aga alles ja endistviisi toodetakse põllumajandusmasinaid Euroopa turule. Ka Eestis on need müügis. Nimetage firma/kaubamärk. Kombine reklaamitakse peale muu veel õlle abil.

54.See lihavesetõug on algselt pärit Prantsusmaalt, kus neid peeti aastaringselt väljas karmis kliimas. Kasutati nii veoloomadena kui ka lihatootmiseks. Aktiivne levik mujal maailmas algas pärast 1960.aastat. Esimesed seda tõugu veised toodi Eestisse 1995. aastal, mil siia jõudsid kolm mullikat ja tõupull Lasse. Loomakasvatuses võhiku mõtted võivad aga küsitavast tõust kuuldes liikuda transpordivahendite maailma. Nimetage veisetõug.

55.Ansambel, mille nimi tuleneb H.Boschi tiibaltarilt, tegutseb 1996.aastast. Eestvedajaks on Margo Kõlar. Kooslusele on iseloomulikud kontserdid, kus põimuvad katoliku missa laulud ja Eesti aladel armastatud vaimulikud rahvalikud koraalid. Mis on ansambli nimi?

56. *Tal silmi polnud, ruumis orienteerus ta pikkade vurrukarvade ja tundlate abil. Oli ta loom või inimene – mine võta kinni. Aga kõrge koha peal!* Nii on küsitavat isikut meenutanud tänavu meie hulgast lahkunud Ivan Orav. Kellest on jutt? Võib veel lisada, et küsitav on õppinud Tomski Raudteeinseneride Elektromehaanika Instituudis, hiljem olnud komsomoli- ja parteitööl Novosibirski oblastis ning 1985.aastast tegutses 5 aastat Eestis. Kes?

57. Kes on selle painajaliku maali autor?

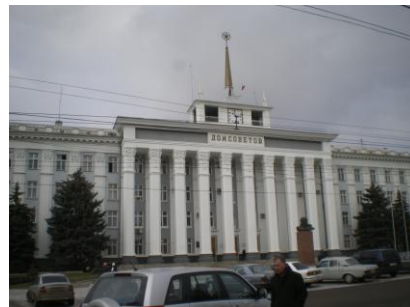
58. Linasteose lavastajaks ja stsenaaristiks on Neill Blomkamp, produtsendiks Oscari-võitja Peter Jackson ("Sõrmuste isand"). Tegevus leiab aset ühes Johannesburgi slummis, kus elavad maale saabunud tulnukad. Mis pealkirja film kannab?

59. Hitleri idasõjakäigu eel rajati Masuuria järvede äärde (tänapäeva Poolas) terve rida peakortereid. Kõige tuntum on *Wolfsschanze* – Hitleri „Hundikoobas“. Viimase lähedal paiknes maavägede kortermeistri peakorter. Tolle nimi aga ühtib ühe Eestiski populaarse postimüügikataloogi nimega, kust pereemad saavad diivanil lösutades peamiselt riidekraami tellida. Tõsi, kataloogi kohta on tulnud pankrotisõnumeid. Nimetage peakorteri nimi ehk siis postimüügikataloog.

60. Raamat tema reisidest oli keskaja lõpul Euroopas üsna populaarne, ületades Marco Polo reisijuttude populaarsuse. Tema kirjeldused kaugelest maadest inspireerisid ka Kolumbust. Reisikirjeldustes räägitakse, et autor teenis Egiptuse sultanit, külastas Liibüat, Indiat, Armeeniat, Pärsiat, Hiinat, rüüpas vett igavese nooruse allikast jne. Lisaks kõigele pajatatakse presbüter Johannese riigist ning amatsoonidest, kükloopidest, blemidest ja muudest idamaade elukatest. Teose autori olemasolu tekitab siiani vaidlusi: teda peetakse

nii realselt eksisteerinud isikuks kui ka fiktsiooniks. Kes on selle reisikirjelduse autor?

61. Linna, mille rajamise aastaks on 1792, elanike arv langeb aegamisi – paarikümne aastaga on see vähenenud pea veerandi võrra. Kohaliku tuntuima ettevõtte nimi on Kvint ja parima jalgpallimeeskonna nimi viitab Metsikule Läänele. Mis linn? Kõrval mõned abistavad pildid linnast, neist üks viitab linna rajamisega seotud isikule.

62. Kirjanikest vendade Reinis ja Matiss Kaudzite teos (ilmus 1879) on esimene silmapaistev läti realistlik romaan, milles autorid annavad laulatusliku pildi oma aja külaelust, avades elunähtusi eredate, individualiseeritud kujude kaudu. Nad vaatlevad kriitiliselt talude päriseksostmist, millele eelnes maade mõõtmine ja kruntiajamine, kauplemise ja kodukäsitöö arengut, üksikute inimeste püüet eraldada end oma keskkonnast saksastumise kaudu, märkavad mõndagi negatiivset rahvuslikus liikumises. Kirjeldades Piebalga piirkonna elu, kujutavad nad kogu tolleaegset Lätimaad. Raamat on eesti keelde ümber pandud 1959. Mis on teose pealkiri?

63. Kuidas nimetatakse raha või väärtpaberite kursi tõusule või langusele rajatud spekulatiivset tehingut? Tavaliselt kasutatakse seda mõistet ülekantud tähenduses.

64. Üks britt, brasiillane, Ron Meadows, Nick Fry, Lois Bigois on kõik ühe tiimi jaoks vajalikud isikud. Kuid sellest loetelust on puudu veel üks mees, kelle pilti näete. Kes?

65. Kuulete esinemas üht AIDS-i ohvrit (suri 2000. aastal)?

66.Seda materjali saadakse sünteetilise termoreaktiivvaiguga immutatud paberilehtede kuumpressimisel. Valmistatakse kuni 50 mm paksuste plaatidena ning leiab kasutamist peamiselt elektrimasinate isoleer- ja konstruktsioonimaterjalina või viimistlusmaterjalina. Mis nime see kihtplast kannab?

67.1809.aastal Viinis moodustunud kunstnike rühmitus nimetas end Luuka vennaskonnaks. Taotleti uue saksa usulis-patriootilise kunsti loomist ning protestiti antiigivaimustuse vastu. Mõjutatuna katoliiklusest asuti Rooma. Kunstis püüti taastada naiivsevõitu jutustavaid süžeesid ja siirast usulist meeleolu. Tuntumad esindajad olid P. Von Cornelius, F.Overbeck, F.Pfarr. Oma nime said nad rõivastuse ja pikkade juuste järgi, sest nägid välja nagu religioossetel maalidel kujutatud Kristus. Nimetage rühmitus.

68.1959.aastal jõudis kinolinale Leonard Buczkowski lavastajakäe all valminud film, mille tegelaste hulgas on Henryk Kłoczkowski, Jan Grabiński, leitnant Pilecki ja teised. Filmis võib kuulda eesti keelt. Mis nime kannab film ehk kellest või millest film jutustab?

69.Tänavustel Euroopa parlamendi valimistel valiti Eestis innukalt ühe üksikkandidaadi poolt. Ühes teises EL riigis tegi „tarandit“ ehk pääses üksikkandidaadina Europarlamenti pildil olev daam. Kes?

70.Eestis pesitseb see kurvitsaliste hulka kuuluv lind väikesearvuliselt saartel. Linnu pea ja rind on valge-mustakirju, selg roostepunane ja must, alakeha valge, jalad oranžid. Nime on saanud harjumusest toitu otsides rannas leiduvat ümber pöörata. Mis lind? Kui tema nime esmakordselt kuulsin, mõtlesin, et tegu on põllutööristaga.

71. See 1940. aastal Tšehhimaal sündinud mees on erinevalt oma rahva enamikust luterlane. Lõpetas ülikooli keemiainsenerina. 1980. aastatel osales vastupanuliikumises. 1997-2001 oli peaminister. Praegusele ametikohale tõusis tänu kokkuleppele sotsialistidega. Kes?

72. Muinasajal oli olnud seal Alempoisi põhjapoolsemaid linnuseid. Esmakordselt on küla mainitud 1564. a. Pildil olev kirik pärineb 1883. aastast, mil ta valmis kihelkonna abikirikuna. Hilisemate piirimuutmistega eraldus asula Järvamaast ja sattus naabermaakonna koosseisu. Kohalik lasteaed-algkool taasavati president Meri osavõtul 1994, kuid 2003. aastal sulges kool uksed õpilaste vähese arvu tõttu. Mis koht?

73. Brasiilia põngerjad Chico ja Roberta moodustasid laulu- ja tantsu dueti. Meile said nad tuntuks 1989. a. muusikavideos, mis pani aluse ühe tantsu üleilmsele levikule. Mis tantsu?

74. Pildil olevasse isikusse, kes tegutses koos Marco Laimrega võib suhtuda mitmeti, kuid valdavalt on saanud tema teguviis negatiivse vastukaja. Kes pildil?

75. 1978. aastal asusid nad rünnakule, 10 aastat hiljem tulid nad tagasi, siis 1990 ründasid jälle ning lõpuks asusid 1991 Prantsusmaad sööma. Kes on need pahad filmitegelased? Sarja teises filmis mängis ühes kandvas rollis George Clooney.

Vastused:

1.Ado Anderkopp	39.Indian Pale Ale ehk I.P.A.
2.Eau de Vosy, vett võeti Voosi kurgust	40. Voldemar Kuslap
3.Sassi-Jaani talu	41. Karl Weierstrass
4.Endel ja Ilmar Laasi	42.makja
5.Melotrap	43.Bowlingual (nn koerakeele tõlkija)
6.Suur Orjajärv	44.Tortilla
7. Harald Tillemann	45.Yngling
8.Flandria velotuur	46. Joomla
9.Arctic Sea	47. Grete Barake
10. Boriss Kustodiev	48.Muhamedi habemekarv
11.Isuzu	49.Kommagene (Commagene)
12.Piraadipartei	50.Kuristik rukkis (J.D.Salinger)
13.Heimatfilm	51.Tingtoos
14.Corriere della Serra	52.Ando
15.Viidipäev	53.Fendt
16.Türkmenistan	54.Limusiin
17. Moosesepõõsas	55.Heinavanker
18.Jääpall	56.Georgi Aljošin
19.Thyssen-Bornemisza muuseum	57.Heinrich Füssli
20.Timberland	58.9.rajoon
21.Tiigrihüppe kuristik	59.Quelle
22.Mukden	60.John Mandeville
23.Hiina keelpillid	61.Tiraspol(vutiklubi Sheriff)
24.Oraakliluu ehk ennustuskont	62.Maamõõtjate ajad
25.Dongfeng Motor Corporation	63.Ažiotaaž (sitt küsimus)
26. Kootangensfunktsioon	64.Ross Brawn
27. Francesco Largo Caballero	65.Ofra Haza
28.La Mama	66.Getinaks
29. Pantokraator	67. Natsareenlased
30.Luigi Boccherini	68.Orzel (Poola allveelaev)
31.Kassmadu	69.Elena Basescu
32.Talvekuningas	70.Kivirullija
33. Tor Helge Kjellin	71.Jerzy Buzek (Europarlamendi esimees)
34.Aedkohhia (põõsasmalts, küpressmalts)	72.Vahastu
35.Joachim Neander	73.Lambada
36.Fernando de Noronha saared	74.Kristina Norman (nn kuldse sõduri autor)

37.Tera Patrick	75.Tapjatomatid
38. Vibulaskmine	